

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z Biznesu i Zarządzania

DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

I TECHNIKUM

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 3 w Kielcach

Przedmiotowy system oceniania z biznesu i zarządzania jest elementem Wewnętrzny szkolnego Oceniania. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz przedstawia uczniom zasady przedmiotowych zasad oceniania.

Celem przedmiotu jest wyposażenie uczniów w wiedzę ekonomiczną i finansową, kształtowanie umiejętności elastycznego zachowania na rynku pracy i zarządzania oraz rozwijanie cech przywódczych. Ponadto w procesie kształcenia niezmiernie ważne jest kształtowanie u uczniów szacunku do wartości będących fundamentem gospodarki rynkowej i społecznie odpowiedzialnego biznesu, a także postaw etycznych i gotowości do ich przestrzegania w życiu zawodowym oraz społecznym.

I. Przedmiotem oceny jest:

- postęp w zakresie zdobywania określonych w podstawie programowej wiadomości ściśle powiązanych z umiejętnościami i postawami w zakresie zarządzania (w tym szczególnie zarządzania projektami), ekonomii, finansów osobistych, funkcjonowania rynku pracy, socjologii, psychologii i prawa.
- stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu obowiązującego programu nauczania dla danej klasy (wymagania edukacyjne);
- aktywność na lekcji;
- posługiwanie się językiem fachowym (ekonomicznym);
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji.

Ponadto na lekcjach mających charakter ćwiczeniowy:

- umiejętność wiązania teorii z praktyką;
- umiejętność współdziałania ucznia w zespole;
- umiejętności elastycznego zachowania na rynku pracy i zarządzania oraz rozwijania cech przywódczych;
- kształtowanie szacunku do wartości będących fundamentem gospodarki rynkowej i społecznie odpowiedzialnego biznesu, a także postaw etycznych i gotowości do ich przestrzegania w życiu zawodowym oraz społecznym.
- trafna samoocena i autoprezentacja;
- opracowanie projektów, wykonywanie ćwiczeń inscenizacyjnych (odgrywanie ról) itp.;
- przygotowanie oryginalnego rozwiązania problemu.

II. Ocenianie osiągnięć ucznia.

Sprawdzanie osiągnięć uczniów odbywa się poprzez następujące formy aktywności:

- **Wypowiedzi pisemne w formie:**
  - **pisemne prace klasowe (1-2w półroczu)**
  - lub**
  - **sprawdziany wiadomości (1-2 w półroczu)**
    - mogą obejmować materiał przekraczający 3 ostatnie lekcje, są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
  - **kartkówki (10 – 20 min.)**
    - mogą obejmować materiał maksymalnie 3 ostatnich lekcji, mogą być przeprowadzane bez uprzedzenia.

- **prace projektowe (na bieżąco)**
- **Wypowiedzi ustne ucznia na lekcjach bieżących, powtórzeniowych, sprawdzające wiedzę i umiejętności w zakresie rozumienia, wnioskowania, porównywania, dostrzegania.**
  - uczeń może być zapytany przez nauczyciela z trzech ostatnich lekcji tzn. ma obowiązek być przygotowanym do wypowiedzi ustnej z trzech ostatnich lekcji na każdą lekcję bez względu na liczbę godzin przedmiotu tygodniowo.
- **Praca w grupach.**
- **Praca na lekcji.**
- **Prezentacje:** projekty, praca grupy, referaty
- **Przygotowanie do lekcji.**
- **Udział w konkursach i olimpiadach.**
- **Przygotowanie materiałów informacyjnych na dowolny temat objęty tematyką przedmiotu w formie tablicy tematycznej.**

III. Zakres wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny szkolne

Kryteria wymagań:

Ocena: celujący

- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania i potrafi dzielić się zdobytą wiedzą
- ma opanowany zakres wiadomości oraz umiejętności objęte programem nauczania przedmiotu
- wyraża własne zdanie, poglądy, popiera je właściwą i logiczną argumentacją
- przygotowuje materiały korzystając z różnych źródeł informacji, przetwarza je do praktycznego wykorzystania
- organizuje pracę własną, ale też potrafi koncepcyjnie myśleć i działać dla dobra zespołu klasowego

Ocena: bardzo dobry

- ma opanowany zakres wiadomości oraz umiejętności objęte programem nauczania przedmiotu
- swobodnie posługuje się terminologią
- zna i potrafi w praktyce zastosować z dużą swobodą zasady przedsiębiorczości
- twórczo działa w zakresie rozwiązywania problemów o dużym stopniu skomplikowania
- jest w stanie samodzielnie opracować symulację tworzenia firmy z uwzględnieniem wszystkich aspektów ekonomicznych i prawnych
- wyjaśnia istotę procesów makro i mikro ekonomicznych

Ocena: dobry

- uczeń potrafi właściwie skorzystać ze źródeł informacji, a uzyskane informacje interpretuje, przetwarza i wykorzystuje
- prawidłowo określa związki przyczynowo-skutkowe zjawisk gospodarczych
- samodzielnie rozpoznaje prawidłowości różnych rodzajów rynku
- potrafi zastosować wiadomości wykazując inwencję w rozwiązywaniu typowych zadań
- stosuje terminologię ekonomiczną

Ocena: dostateczny

- rozróżnia i wymienia z pamięci podstawowe prawa i prawidłowości gospodarki rynkowej
- potrafi artykułować cechy własnej osobowości
- rozumie zasady funkcjonowania mechanizmu rynkowego
- potrafi częściowo skorzystać z informacji
- wykorzystuje swój zakres wiedzy w rozwiązywaniu zadań o średnim stopniu trudności popełniając jednak pomyłki
- rozróżnia podstawowe pojęcia ekonomiczne i prawne i potrafi je odtworzyć

Ocena: dopuszczający

- uczeń potrafi odtworzyć podstawowe wiadomości z pamięci i przy pomocy nauczyciela rozwiązuje typowe problemy i zadania
- potrafi posłużyć się przykładem, ale stosuje ubogą i częściowo błędną terminologię
- treść merytoryczna zawiera liczne błędy rzeczowe
- uczeń ma trudności z logicznym wiązaniem faktów oraz wnioskowaniem
- potrafi rozpoznać tylko część struktur ekonomicznych, praw i prawidłowości bez dokonywania ich analizy i oceny

Ocena: niedostateczny

- uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.
- nie przyswoił elementarnego zasobu słownictwa oraz nie potrafi odtworzyć podstawowych zależności ekonomicznych
- nie jest w stanie rozwiązać podstawowych zadań o elementarnym stopniu trudności ani odtworzyć wiadomości z pamięci
- w sytuacjach typowych nie radzi sobie nawet przy pomocy nauczyciela
- nie wykonuje poleceń w zakresie uczestnictwa w ćwiczeniach, pracy grupowej oraz nie potrafi pracować w zakresie realizacji elementarnych części projektów

IV. Kryteria wymagań na daną ocenę:

Progi procentowe poszczególnych ocen oraz zasady klasyfikacji śródrocznej i rocznej są tożsame z zapisami ujętymi w Statucie Zespołu Szkół nr3 w Kielcach. Rozdział III.

V. Zasady ustalenia ocen bieżących, śródrocznych, rocznych i końcowych.

1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Nauczyciel ustnie na zajęciach lekcyjnych uzasadnia uczniowi ustalone oceny bieżące śródroczne, roczne i końcowe.
3. Uzasadnienie oceny bieżącej obejmuje odniesienie do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi kryteriów wobec jego pracy, wypowiedzi lub innych aktywności oraz przekazanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych.
4. Uzasadnienie oceny śródrocznej, rocznej i końcowej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi wymagań na poszczególne oceny.
5. Oceny cząstkowe są zapisywane procentowo.
  - 1) **Ustalając ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną nauczyciel bierze pod uwagę zaangażowanie ucznia we własny rozwój, postępy w opanowaniu wiedzy i wskazywanych umiejętności. Średnia ważona jest jedną z pomocy oraz wsparciem przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej przez nauczyciela.**
  - 2) Uczniowie zostają poinformowani o przewidywalnej ocenie klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej na miesiąc przed posiedzeniem rady pedagogicznej w przypadku oceny niedostatecznej oraz na co najmniej 2 tygodnie przed posiedzeniem rady pedagogicznej w przypadku ocen wyższych od oceny niedostatecznej.
  - 3) Za osiągnięcia w konkursach i olimpiadach oraz aktywną i systematyczną pracę na lekcji nauczyciel może podwyższyć ocenę.
  - 4) Uczniom uzdolnionym nauczyciel proponuje wykonanie dodatkowych zadań. Za sukcesywne ich wykonanie uczeń otrzymuje dodatkowe oceny oraz może liczyć na podwyższenie oceny śródrocznej i rocznej.
6. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom edukacyjnych osiągnięć ucznia wymaga dodatkowej pracy lub uniemożliwia kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, nauczyciel - w miarę możliwości, stwarza uczniowi szansę uzupełnienia braków poprzez:
  - 1) pomoc w rozplanowaniu prac, które uczeń powinien wykonać, by uzupełnić braki;
  - 2) danie wskazówek i ewentualne zaproponowanie materiałów do samodzielnej pracy w domu;

VI. Sposób udostępnienia sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac uczniów uczniowi i jego rodzicom.

1. Sprawdzone i ocenione prace ucznia są przechowywane przez nauczyciela cały rok szkolny. Prace są niszczone po upływie terminu odwołania się od trybu wystawiania oceny.
2. Nauczyciel na zajęciach lekcyjnych udostępnia uczniowi sprawdzone i ocenione prace pisemne.
3. Na prośbę ucznia, jego rodziców lub prawnych opiekunów w ciągu roku szkolnego nauczyciel udostępnia prace ucznia w szkole w terminie wspólnie ustalonym - w czasie wywiadówek, indywidualnych spotkań.
4. Udostępnianie odbywa się w obecności nauczyciela przedmiotu. Uczeń lub rodzic ma prawo do ustnego uzasadnienia oceny bieżącej a także do otrzymania wskazówek związanych z poprawą pracy.

VII. Tryb i warunki uzyskania oceny wyższej.

1. Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż proponowana przez nauczyciela na koniec roku szkolnego o ile spełni następujące warunki:
  - 1) frekwencja na zajęciach nie może być niższa niż 70% (z wyjątkiem długotrwałej choroby ucznia);
  - 2) wszystkie nieobecności na zajęciach z przedmiotu muszą być usprawiedliwione;
  - 3) uczeń przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela sprawdzianów lub popraw.
2. Uczeń spełniający wszystkie warunki przystępuje do sprawdzianu (lub innej formy, którą wyznaczy nauczyciel) obejmującego materiał określony w wymaganiach edukacyjnych na ocenę, o którą się ubiega.

VIII. Uczniowie z dysfunkcjami:

Nauczyciel jest zobowiązany do dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe potwierdzone pisemną opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej.

Uczniowie posiadający orzeczenia Poradni Pedagogiczno-Psychologicznych objęci będą szczególną troską:

- metody i formy pracy będą dostosowane do dysfunkcji ucznia
- wskazówki Poradni PP do pracy z uczniem będą realizowane w procesie dydaktycznym.

IX. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb edukacyjnych uczniów wybitnie uzdolnionych.

1. Wspieranie kreatywności i samodzielności ucznia we wszystkich obszarach nauczania.
2. Wspieranie ucznia w wyszukiwaniu dodatkowych źródeł wiedzy i umiejętności efektywnego korzystania z nich.
3. Zachęcanie do pracy pozalekcyjnej i pozaszkolnej, tzn. konkursy, olimpiady, projekty itp., ale również pomoc kolegom o mniejszych możliwościach intelektualnych.
4. Zaangażowanie ucznia w tworzeniu pomocy dydaktycznych, a także sporadyczne i fragmentaryczne prowadzenie zajęć lekcyjnych pod nadzorem nauczyciela (pozycja lidera).
5. Otwartość na inicjatywy i pomysły ucznia.

X. Zdalne nauczanie

1. Zdalna realizacja treści podstawy programowej odbywa się za pomocą narzędzi elektronicznych i w sposób określony przez nauczyciela.
2. Uczniowie oceniani są za prace (krótkie i długie wypowiedzi pisemne, zadania krótkiej odpowiedzi, testy, karty pracy) przekazane nauczycielowi w formie elektronicznej.

3. Uczniowie mogą być oceniani za odpowiedź ustną w czasie lekcji on- line.
4. Nauczyciel informuje ucznia o terminie oraz formie przesłania pracy.
5. Prace ucznia oceniane są zgodnie z obowiązującymi dotychczas kryteriami.

XI. Ustalenia dodatkowe

1. Uczeń nie poprawia niedostatecznej oceny z odpowiedzi ustnej, ale może zgłosić się do odpowiedzi dotyczącej materiału kolejnej lekcji.
2. Uczeń nieobecny na pracy klasowej / sprawdzianie ma obowiązek zaliczyć ją na lekcji następnej w terminie ustalonym z nauczycielem. W przypadkach szczególnych i uzasadnionych oraz dłuższej choroby uczeń zalicza sprawdzian pisemny w terminie 2 tygodni po powrocie do szkoły lub uzgodnionym z nauczycielem.
3. Uczeń może zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie (jedno w półroczu) - nie dotyczy to prac klasowych, zapowiedzianych sprawdzianów wiadomości, lekcji powtórzeniowych oraz zajęć, na których wystawiana jest ocena śródroczna/końcowa klasyfikacyjna.
4. Uczeń o zgłaszający swój szczęśliwy numer nie podlega ocenianiu, jeśli zgłosi swój numer na początku lekcji. Nie dotyczy to zaplanowanych form kontroli osiągnięć ucznia.
5. Uczeń zobowiązany jest posiadać podręcznik i zeszyt przedmiotowy. Brak materiałów oznacza nieprzygotowanie do lekcji.
6. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. Zeszyt powinien być estetyczny i czytelny dla nauczyciela.
7. Uczeń po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole (tydzień i dłużej) jest zobowiązany uzupełnić zaległości wynikające z jego nieobecności na zajęciach lekcyjnych w ciągu 1 tygodnia lub w terminie ustalonym z nauczycielem.
8. Pozostałe zasady są tożsame z zapisami w Statucie Szkoły.